

Douwes natuurnieuws mei 2026

Trek

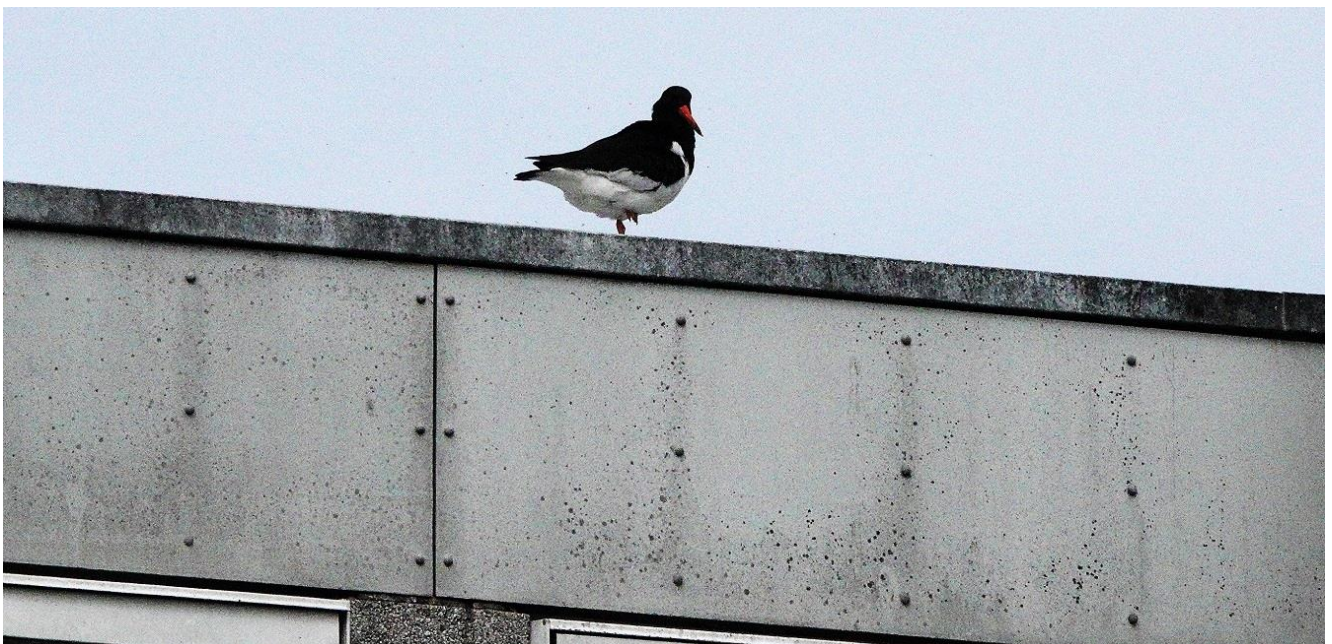
Scholeksters trekken, nu het broedseizoen nadert, het binnenland in om hun plekje te claimen.

Vaak zie je ze dan in grote getalen zich verzamelen bij b.v. de waterberging zoals Twisk of op strekdammen aan de IJsselmeerkust.

Na een bepaalde tijd trekken ze naar hun locatie, maar wat te doen als die is veranderd in een andere bestemming, zoals bollenteelt.

Als ze landen staan ze op een doek waarop je geen nest wilt hebben. Waar moeten wij nu dan naar toe? Gelukkig zijn er ook paartjes die voor een plat dak kiezen, zoals hier op huize Sorgvliet in Andijk, ver weg van predatoren op vier pootjes.

Bijzondere gasten

Bij Andijk ontdekten de havenmedewerkers een zeehond, en dat in het IJsselmeer (!). Zoals wij weten zijn er zeehonden via de sluizen het IJsselmeer ingetrokken, ze zijn zelfs vanaf de Waddenzee over de snelweg heen gekropen naar het IJsselmeer. Plots dook een zeehond op in de grote jachthaven van Andijk en wist daar een grote karper te bemachtigen. Aan voedsel dus geen gebrek. Op 1 april werd er een melding van gemaakt, maar wie gelooft dat?

Ook het NHD besteedde er aandacht aan, dus dan moet echt het wel waar zijn. Na drie keer een bezoek aan het terrein bij het Vooroever gebracht te hebben was het op 5 april raak: s'morgens nog niets gezien (harde wind en weinig zon), maar s'middags wel zon – voor de zeehond een zonnebad – en zo ook deze middag, zie onderstaande foto.

Bij het eerste strandje lag de zeehond lekker te rollen in de golven.

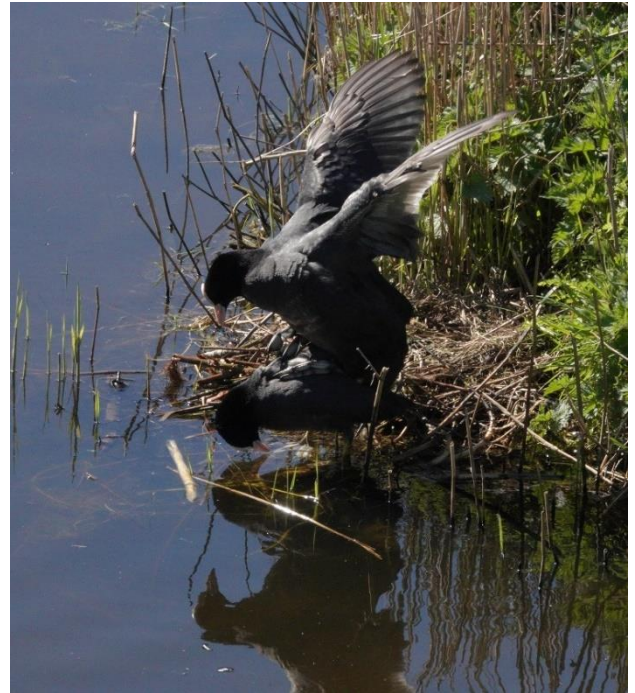

Maar maak je even een geluid en een zeehond is direct alert, en zwemt er dan 'vantussen'.

U begrijpt dat passanten er foto's van wilden maken, maar blijf daarbij dan wel ver weg van de zeehond. Eén passant was eigenwijs, kwam te dichtbij en de zeehond zwom gelijk weg. Na een minuut of twee kwam deze terugzwemmen (foto rechts).

Jong spul

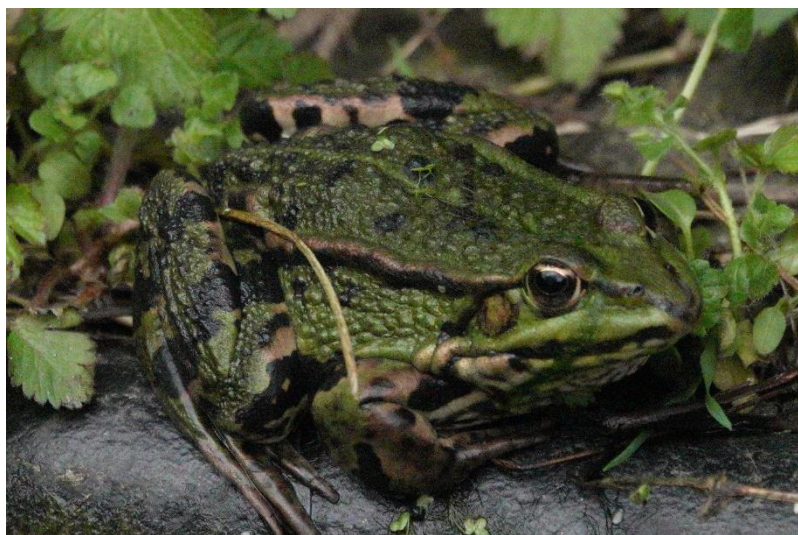
Op de dijken en in de weilanden dartelen de lammeren rond de moeder. Net als kinderen zien wij ze af en toe achter elkaar aan rennen en daarna weer naar moeder om te drinken en te gaan liggen uitbuiken.

Niet alleen het vee heeft jong spul, ook de grauwe ganzen waren er weer snel bij. In de jachthaven begonnen ze tegen mij te blazen en gingen de oudervogels met hun kroost snel het water op.

De meerkoeten op de rechterfoto werken nog aan de toekomst van de soort.

In onze kleine vijver verblijven niet alleen kleine watersalamanders, maar ook groene kikkers. Voor het eerst sprongen er - als je te dicht bij ze komt - vier dikke kikkerts tegelijkertijd van de wallekant het water in.

Slangmiljoenpoot wel eens van gehoord?

Op een morgen kroop dit diertje over het behang.
Bij aanraking rolde het zich op vandaar de naam slang?

Waarom nu in huis?
Vermoedelijk op zoek naar een vochtige plaats.

Ze bijten niet en zijn niet gevaarlijk.
Ze leven van rottend plantmateriaal en zijn nuttige bodemdiertjes in de tuin.

Als u ze aantreft is dat een teken van een actieve tuinbodem

Verwijderen: Je kunt ze eenvoudig opvegen en buiten vrijlaten.

Douwe Greydanus

Slangmiljoenpoot

Heeft u hier wel eens van gehoord, slangmiljoenpoot? Eerlijk gezegd staan wij er niet zo snel bij stil.

Slangmiljoenpoten zijn van die hele kleine, lange beestjes met héééél veel pootjes. Op ons behang zag ik er eentje lopen.

Egeltje egeltje in de nacht, ben jij als eerste in *mijn* tuin?

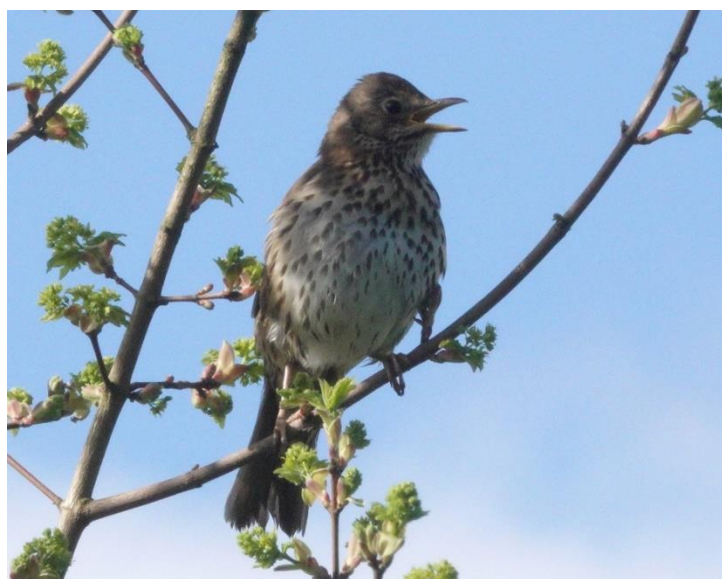
Nu de temperatuur boven de acht graden stijgt ontwaken de egels. Op 17 april verscheen de eerste egel weer voor de wildcamera, rond 22 uur.

Bij een buurvrouw, zeven deuren verderop, was op haar wildcamera ook een egel te zien. Tussen ons was er een 'strijd' wie als eerste de egel in de tuin heeft.

Het egelvoer staat onder het tafeltje met gaas eromheen om katten tegen te houden

.... maar de dikste kat van onze naaste buurvrouw worstelde zich er toch nog onderdoor.

Mooie plek

Naast de grote oostelijke parkeerplaats is een voetpad richting de Koopmanspolder. Als het zonnetje schijnt en er geen wind staat is het er heerlijk warm en dan zitten daar veel vogels in deze periode te baltsen.

Eindelijk had ik daar een zanglijster te pakken die het hoogste lied aanhief.

Ook zwartkop, heggenmus, groenling, kneu, roodborst en tijftjaf lieten zich niet onbetuigd. Op deze plek kun je het beste een stoeltje neerzetten om het gezang allemaal aan te horen.

Insecten ontwaken

Toen ik van de dijk afliep zat een bloedcicade op een grasstengel. Passanten vroegen mij of ik gras aan het fotograferen was. "Nee, hier zit een bloedcicade". "Hu, wat is dat?", vroegen zij zich hardop af.

Toen ik de bloedcicade aanwees vonden ze het een geweldig mooi beestje.

De cicaden behoren tot de schuimbeestjes, waarvan er in ons land wel 400 soorten voorkomen.

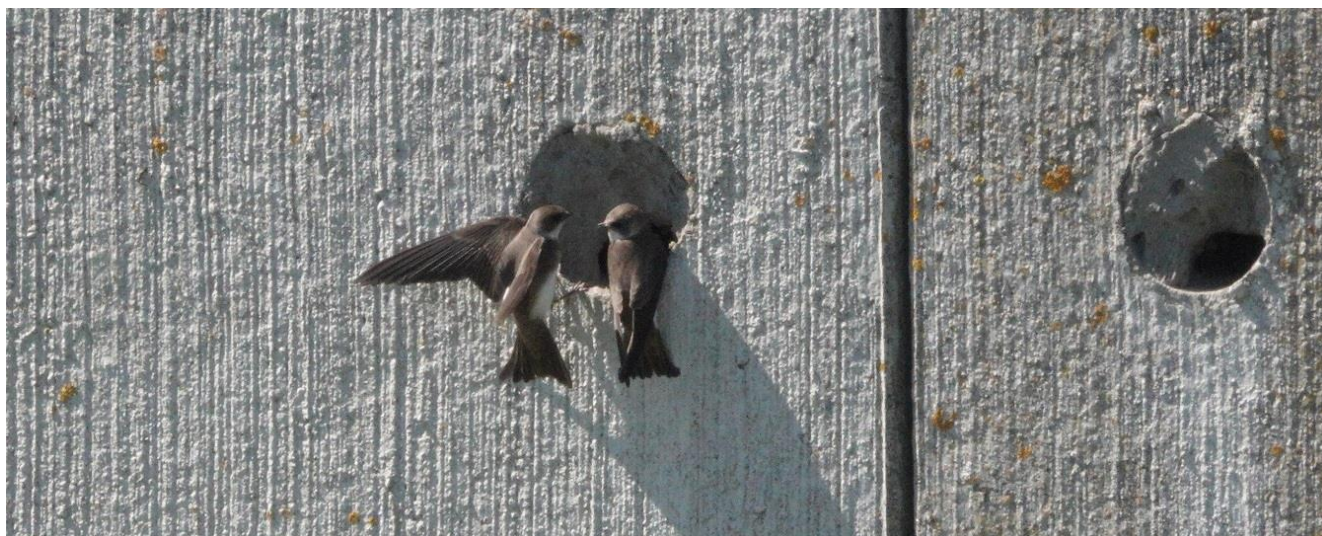

Op een blad zat een Dolerus (Tenthredinidae), een geslacht van de echte bladwespen. De soorten van dit geslacht zijn actief van begin maart tot begin september, met een top begin mei. Verder is er betrekkelijk weinig over dit type insecten bekend.

Oeverzwaluwen

Bij de waterberging van Twisk was het een drukte van belang bij de oeverzwaluwenwand.

De nestgangen werden uitgegraven en als er een oeverzwaluw (klapwiekend) voor het gat zat dan kreeg die regelmatig zand over zich heen van een oeverzwaluwtje die het zand van binnen naar buiten werkte.

Tijdens al dat gegraaf zwom dit jong van de grauwe gans (foto hieronder) in de plas voor de oeverwaluwenwand - al roepend om hulp, maar er kwam geen reactie van familieleden.

Of deze juveniel het in deze jonge onzekere wereld zal overleven valt te betwijfelen.

Speelnest?

Een platte vleermuiskast hangt aan een boomstam en soms zit daar een ruige dwergvleermuis in.

Toevallig zag ik op een dag een pimpelmees erin klimmen, hoewel het daarbinnen naar mijn beleving niet echt ruim bemeten is. Even daarna vloog de pimp weer naar buiten en kwam even later weer terug met een snavel vol mos.

Hieruit bleek dat er echt een pimpelmees in de vleermuiskast een nest aan het bouwen was. Je vraagt je dan wel af "Wordt dit een echt nest met een beperking of is het een speelnest?".

Onverschrokken

Bij de achterburen staat een bus naast het huis. Ik fietste vlak langs die bus en zag uit mijn ooghoek iets (...?) op het dak staan ... een sperwer schoot het door mijn hoofd!

Dus ... rustig doorfietsen en direct de camera erop richten.

Ja hoor daar stond een vrouwtje sperwer gewoon de omgeving te bespieden.

Tevens nog even ingezoomd, maar ze bleef rustig staan.

Eén minuut later sprong ze op, en vloog ze weg.

**Douwe
Greydanus**

